

Till
Regeringen
Miljödepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Ersättning till markägare som drabbas av skador av granbarkborre från närliggande avsatta områden

Hemställan

LRF Skogsägarna ställer sig bakom hemställan från länsstyrelserna i Stockholm, Blekinge och Södermanland om att utveckla en ersättningsmodell för skador orsakade av granbarkborre i närhet av naturreservat och andra avsatta områden. LRF Skogsägarna vill också belysa den situation som drabbar enskilda markägare som väntar på beslut om avsättning och drabbas av granbarkborreskadorna innan beslutet tas. Deras skog har inte hunnit värderas innan angreppet och den skog som står kvar efter ett angrepp har betydligt lägre värde än innan. Det betyder en stor ekonomisk förlust för markägaren. Dessutom får hen inte göra åtgärder för att minska utbrottet samtidigt som naturvärden riskeras att gå förlorade och granbarkborrarna kan fortsätta sprida sig.

Bakgrund

Granbarkborren har under de senaste åren orsakat stora skador på skogen i södra och mellersta Sverige. Skogsstyrelsen har därför beslutat om ett utökat bekämpningsområde i dessa områden. Skogsbranschen och myndigheter arbetar intensivt med att begränsa skadorna och stoppa utbrottet. Det sker exempelvis genom samverkansprojektet Stoppa borrarna. I Europa har granbarkborren orsakat skador av katastrofala mått.

I avsatta skogar har det visat sig svårt att begränsa utbrotten eftersom områdenas föreskrifter i många fall inte tillåter åtgärder som att avverka och forsla ut träd. En del länsstyrelser och andra myndigheter har börjat göra en del åtgärder och vilket är positivt. Det räcker dock inte till och grannar till avsatta områden med granbarkborrar riskerar stora ekonomiska förluster. I samband med stormarna Gudrun och Per kunde skogsägare under vissa omständigheter få ersättning från granbarkborreskadorna från naturreservat. Idag hänvisar istället myndigheterna enskilda markägare till att begära skadestånd hos Justitiekanslern. Det är inte rimligt att markägare ska behöva stämma staten för skador orsakade av insekter som sprider sig från mark som staten förvaltar. Som jämförelse kan nämnas att markägare på mark som omfattas av Skogsvårdslagen kan få föreläggande från Skogsstyrelsen om att forsla bort material som kan sprida granbarkborrar.

Det är även en förtroendefråga. Som skogsägare måste man känna sig trygg med att staten tar ansvar för den mark som staten förvaltar. Annars finns risk att man drabbas dubbelt av att få en del av sin skog avsatt.

SKOGSÄGARNA

Granbarkborreangreppen har pågått under några år och problemet med ersättning har lyfts flera gånger. Vi anser att ersättning skall kunna ges retroaktivt för att säkerställa en rättvis behandling av markägarna.

Länsstyrelserna i Stockholm, Blekinge och Södermanland har lämnat förslag på hur utformning av ersättningsmodell skulle kunna se ut. Det är viktigt att en enkel ersättningsmodell kommer till stånd snarast för att de enskilda markägarna inte ska lida ekonomisk skada och inte känna oro för att ha en avsatt granskog i sin närhet.

Magnus Kindbom
Skogsdirektör
LRF Skogsägarna

Kopia

Näringsdepartementet
Naturvårdsverket
Skogsstyrelsen